

Un-cræft:
"The Unqualified", "The Illegal"
and the Making Practices of Roma

Mahmoud Keshavarz

I. The Unqualified

unqualified, adj.

1. *Not qualified or fitted; not having the necessary qualifications*
2. *Not endowed with specific qualities.*
3. *Not modified, limited, or restricted.*¹

According to the Oxford English Dictionary, the prefix of un- has been used widely in old English and other Germanic languages not only to express negation or lack but also reversal and deprivation. Today, most of these older formations or usages of un- have disappeared from the English language and un-, as in un-qualified, is used broadly in accordance with the two essential meanings mentioned above: the un-qualified lack something, whether as an external thing or as an internal aspect of themselves, but "unqualified" also means that which has not been "modified, limited or restricted". The "unqualified" is that—or is those who—are outside the order of qualification; who do not belong within the qualified order of settled culture. At first glance then un- is a prefix, an attribution that cuts and divides things into two, making a binary between the ways things are or persons are, and the ways they should be according to the qualifying norms and values of society.

But this means that Un- is not simply a matter of a prefix

1. "un'qualified, adj." OED Online. Oxford University Press, January 2014. Web. 20 January 2014.

Un-cræft:
"Den okvalificerade", "den illegala"
och romers hantverkande

Mahmoud Keshavarz

I. Den okvalificerade

1. *Ej kvalificerad eller lämplig; har inte de nödvändiga kvalifikationerna*
2. *Ej utrustad med specifika kvalitéer*
3. *Ej modifierad, inskränkt, eller begränsad.*¹

Enligt Oxfords engelska lexikon, har prefixet "un-" (svenska: o-/icke-) använts i fornengelska och andra germanska språk inte enbart för att ge uttryck för en motsats eller avsaknad, men också för omkastning och deprivation. Idag har de flesta av dessa äldre former och användandet av "un-" (o-/icke-) försvunnit från det engelska språket och "un-" (o-/icke-), som i "un-qualified" (okvalificerad) används främst i enlighet med de två essentiella betydelseerna som nämns ovan: den okvalificerade saknar något, något externt eller internt, men "okvalificerad" betyder också det som inte har blivit "modifierat, inskränkt eller begränsat". "Okvalificerad" syftar på det eller dem som befinner sig utanför kvalifikationens ordning; de som inte tillhör den etablerade kulturen. Vid första anblick är "un-" (o-/icke-) alltså ett prefix, ett attribut som bryter och delar saker i två, och skapar ett binärt förhållande mellan hur människor och ting är och hur de borde vara utifrån samhällets kvalificerande normer och värderingar.

1. "un'qualified, adj." OED Online. Oxford University Press, January 2014. Web. 20 January 2014.

to extend the function of a term but also a categorising tool, a productive instrument which recognises, and identifies, and then helps produce and manage groups within populations. "Uncommitted population in Kunduz in Afghanistan who do not show up in community activities set by American army"; "Unruly miners in the UK who do not get back to their work but continue to strike and cause to damage the national economy"; "Undocumented migrants and workers in the EU who do not go back to their homes and continue to reside within our territories and abuse our welfare systems"; are a few examples of production of certain populations by the insertion of un-. In truth, they are the products of global economic and socio-political structures, but they become subjects of management in public discourse through such naming. It's the un- that gives us the possibility to be terrified of such groups and populations.

But what is this un- that divides; which pushes some to the outside whilst by implication sealing the inside against this "un-" population? It cannot only be a negative act of naming persons in order to manage a population, or violence on the side of certain groups in order to define others as worthless, dangerous, threatening and wasted. Those who are called, portrayed and recognized with an attribution of un-, are said to lack something that society praises as values and norms. But at the same time they "possess" something as well, they carry a form of radical incompetence or un-qualification, which in itself can be understood as a qualification. Jaques Rancière put it succinctly in 2007: to be labelled "un"- is "the qualification of those who have no other qualifications than the fact of having no qualification for governing or being governed."² So the "un-" possesses the quality of being outside governance. This connects to the older meaning of un-, when it was used as prefix expressing reversal. The unqualified have at least one qualification that others may not have: the qualification of not having any qualification,

2. Rancière, Jacques. "What does it Mean to be Un?" Continuum 21.4 (2007): 559-69.

Men det här betyder att "un-"(o-/icke-) inte enbart är ett prefix som används i syfte att utöka en terms funktion, utan är också ett verktyg för kategorisering; ett effektivt instrument som känner igen, identifierar, och hjälper till att producera och hantera olika grupper inom en befolkning. "Uncommitted population in Kunduz in Afghanistan who do not show up in community activities set by American army"², "Unruly miners in the UK who do not get back to their work but continue to strike and cause damage to the national economy"³, "Undocumented migrants and workers in the EU who do not go back to their homes and continue to reside within our territories and abuse our welfare systems"⁴, är några exempel på särskilda grupper som är produkter av "un-"(o-/icke-). I själva verket är de ett resultat av globala ekonomiska och socio-politiska strukturer, men genom denna benämning blir de i den allmänna diskursen även till ett subjekt för hantering. Det är "un-"(o-/icke-) som gör att en rädsla för sådana grupper kan framstå som rimlig.

Men vad är det i detta "un-"(o-/icke-) som splittrar; som skjuter vissa till utkanten och genom detta sluter insidan från denna "un-" (o-/icke-) befolkning? Det kan inte enbart vara ett negativt benämning i syfte att hantera en grupp, eller ett sätt för vissa grupper att våldföra sig på andra genom att definiera dem som värdelösa, farliga och hotfulla. De som kallas, porträtteras och identifieras med attributet "un-"(o-/icke-), påstås sakna något som samhället upplyfter i form av värderingar och normer. Men samtidigt "äger" de även något, de bär på en sorts radikal icke-kvalificering eller obehörighet, vilken i sig kan förstås som en kvalifikation eller behörighet. Jaques Rancière uttryckte det kortfattat år 2007: att bli betecknad som "un-" (o-/icke-) "är kvalifikationen hos dem som inte

2. Oengagerade invånare i Kunduz i Afghanistan som inte deltar i de gemensamma aktiviteter den amerikanska armén håller i.

3. Upproriska gruvarbetare i Storbritannien som inte går tillbaka till sitt arbete utan fortsätter strejka och orsaka nationell ekonomisk skada.

4. Papperslösa migranter och arbetare i EU som inte återvänder till sina hem utan fortsätter att vistas inom våra territorier och missbruka våra välfärdssystem.

but therefore also the quality of being outside the realm and order of (social and political) qualification. This might give us the possibility of reversing and re-distributing all sets of qualifications, acknowledging breaks in figurations of power and declaring these openings as a political practice and consequently forming spaces for manifestation of various un-qualifications. Un-s categorize, suppress and exclude, but also point out to tensions, frictions or gaps that have been concealed by them.

II. The Illegal

Undocumented migrants or illegals in the rhetoric of authorities are presented as unqualified individuals who are unworthy to be protected by law, democracy and human and civil rights. Once illegal, they lose all their rights to politics and become subject to misrepresentation, surveillance, detention and deportation. The absence of illegals from the political sphere, however, forms moral panics in society. Here, we are constantly informed by "experts", mass media and authorities using statistics, diagnoses and prognoses about a group of unruly, unlawful, undocumented migrants who are portrayed as a danger to society.

As Khosravi writes: "With a view to protecting the welfare, social wellbeing and ethical values and norms of society, such individuals are placed under surveillance, locked up and deported. In this context, the deportation of every undocumented immigrant (anti-citizen) is seen by the officers at the Migration Board as a victory worth celebrating with champagne".³

The concept of illegality as a product of legality, undocumentedness as a product of documentedness and un- as a designation instrument in order to make things less worthy are not always to be defined in relation to what is established and presented as proper, normal and natural. Illegality, undocumentedness and un- are effective forces that have possibilities to fly out of regimes

3. Khosravi, Shahram. 'Illegal' Traveller: An Auto-Ethnography of Borders. Palgrave Macmillan, 2010, p.118

har några andra kvalifikationer än avsaknaden av en kvalifikation för att styra eller att styras."⁵ Därmed innehar "un-" kvalifikationen att befinna sig utanför styrning. Detta anknyter till den tidigare betydelsen av "un-"(o-/icke-), då det användes som ett prefix för att ge uttryck för omvändning. De okvalificerade har åtminstone en kvalifikation som andra inte kan ha: kvalifikationen att inte ha någon kvalifikation, och därmed även egenskapen av att befinna sig utanför väldet och ordningen av (sociala och politiska) kvalifikationer. Det här kan ge oss möjlighet att kasta om och omfördela alla typer av kvalifikationer, och synliggöra sprickor i maktformationer och tillkännage dessa öppningar som en politisk praktik som kan skapa utrymme för olika uttryck av icke-kvalificering. "Un-"(o-/icke-) kategoriserar, förtrycker och exkluderar, men åskådliggör också spänningar, friktioner eller avstånd som har dolts av dem.

II. Den Illegala

Papperslösa migranter eller illegala, presenteras i myndigheternas retorik som okvalificerade individer som är ovärdiga att skyddas av lagen, demokratin och de mänskliga och medborgerliga rättigheterna. När de blir illegala, förlorar de samtliga politiska rättigheter och utsätts för felrepresentation, övervakning, arrestering och deportation. Avsaknad av illegala i den politiska sfären skapar moralpanik i samhället. Genom statistik, diagnoser och prognoser är vi ständigt informerade av "experter", massmedia och auktoriteter om upproriska grupper - olagliga, papperslösa migranter som framställs som en fara för samhället.

Som Khosravi skriver: "Med en uppfattning av att skydda välfärden, socialt välmående och etiska värderingar och normer i samhället, blir sådana individer placerade under övervakning, inlåsta och deporterade. I den här kontexten ser tjänstemännen på Migrationsverket varje deportation av en papperslös immigrant (anti-

5. Rancière, Jacques. "What does it Mean to be Un?" Continuum 21.4 (2007): 559-69; "is the qualification of those who have no other qualifications than the fact of having no qualification for governing or being governed."

of identification and representation. The illegal person points to the absurdity of law and law making practices by un-concealing the breaks and gaps in the apparently well-functioning body of a state, a people and a nation.

III. Uncræft

In his historical study of Swedish migration policies, Tomas Hammar shows how in different situations such as war, economic crises and other geo-political changes in the region, various categories of non-Swedes have been detained and deported. For example, Hammar tells us about a Russian Jew shoemaker who, in 1918 was deported after six years in the country because he "was a bad craftsman, he drank and he had a wife who was a beggar". Another Russian Jew salesman was deported in 1918 as well after eleven years in Sweden because he was accused of "engaging in illicit trading and for having venereal diseases".⁴ These are only a few victims of the consequences of the 1914 Deportation Act, which a few years later gave the Swedish government explicit powers to exercise "surveillance of foreign nationals in the realm" and remove unwanted foreigners by either denying them residence permits or through deportation.

In his *Theses on the Philosophy of History*⁵ Walter Benjamin argues that we do not necessarily experience history when we are engaged with things, but that we become historical subjects when we engage with the wastes of culture and language and the refuse of progress and civilizations. What is particularly interesting in terms of mentioned deportations are the practices of these who are presented in official documents as a "bad craftsman" or an "illicit trader".

Referring to the Oxford Dictionary once again, one formation of

4. Hammar, Tomas. "Sverige åt Svenskarna = Sweden for the Swedes: Invandringspolitik, utlänningskontroll Och asylrätt 1900-1932." förf, 1964. cited in Jansson, Sofi. *Sweden and its Historical Productions of Migrant Detainabilities*. Malmö högskola/Kultur och samhälle, 2013.

5. Benjamin, Walter, "Theses on the philosophy of history" in *Illuminations*, Fontana/Collins, London, 1973

medborgare) som en seger värd att fira med champagne."⁶

Begreppet illegalitet som en produkt av legalitet, papperslöshet som en produkt av att ha papper och "un-"(o-/icke-) som ett betecknande instrument i syfte att förminska vissa personers värde, kan inte alltid definieras i relation till vad som är etablerat och presenterat som korrekt, normalt och neutralt. Illegalitet, papperslöshet och "un-"(o-/icke-) är också effektiva krafter som möjliggör en frigörelse från identifikationernas och representationernas regim. Den illegala personen belyser det absurda i lagen och lagstiftandet genom att avslöja sprickor och klyftor i den till synes välfungerande kroppen av staten, folket och nationen.

III. Uncræft

I en studie av den svenska migrationspolitikens historia, visar Tomas Hammar hur olika kategorier av icke-svenskar har blivit frihetsberövade och deporterade i situationer av krig, ekonomiska kriser och andra geo-politiska förändringar. Hammar berättar till exempel om en ryskjudisk skomakare som år 1918 deporterades efter att ha varit i landet under sex års tid, på grund av att han "var en dålig yrkesman, söp och hade en hustru som tiggde". Även en annan ryskjudisk försäljare deporterades år 1918, efter elva år i Sverige eftersom han anklagades för att ha "bedrivit olaga handel och led av veneriska sjukdomar"⁷. Det här är endast några få av offren för 1914 års Utvisningslag, som några år senare gav den svenska regeringen särskilda befogenheter att utöva "övervakande av utlänningar i riket" och göra sig av med oönskade utlänningar genom att antingen neka dem uppehållstillstånd eller genom deportation.

6. Khosravi, Shahram. 'Illegal' Traveller: An Auto-Ethnography of Borders. Palgrave Macmillan, 2010, p.118; "With a view to protecting the welfare, social wellbeing and ethical values and norms of society, such individuals are placed under surveillance, locked up and deported. In this context, the deportation of every undocumented immigrant (anti-citizen) is seen by the officers at the Migration Board as a victory worth celebrating with champagne"

7. Hammar, Tomas. "Sverige åt Svenskarna = Sweden for the Swedes: Invandringspolitik, utlänningskontroll Och asylrätt 1900-1932." förf, 1964.

un- that was common in the medieval age but has subsequently disappeared from the English and Germanic language is 'uncræft', meaning "evil art" or "evil practice".

"Bad craftsperson" and "illegal trader" in this perspective are practicing "uncræft"; they represent and affirm a foreign intruder and his or her practices in a pure, white and clean nation or territory. But it is difficult to know which comes first: is it the practice of "uncræft" that makes the immigrant alien and "evil" —or is it that an evil, an enemy, an alien is "here" and therefore her or his practices are accordingly also evil, alien, and enemy-like? The Roma craftsperson un-conceals part of this narration and it is in such a figure that unqualified practices and illegal beings unfold at the same time.

The historical detention and deportation of Roma in Europe based on racial ideologies are not always presented and archived so explicitly. In many cases, racial purification of European land in combination with economic policies protecting the labour market were reasons for such hostilities towards Roma. In other words, their practices and knowledge of making were not in line with what European nation-states had developed, taught and advertised as "good craft" or "good design". After the industrial revolution, the Roma's practices have merely been viewed by established nation-states as some sort of waste and their knowledge has not been considered as knowledge per se since there was no "home" for domesticating, ramparting and possessing such knowledge.

One of the main sources of income for Roma while moving from one territory to another was crafting, which included practices such as metalworking, woodworking and making baskets. These practices varied from region to region depending on available materials and a suitable ecology, as well as local needs and requests. Due to the low economies of many villagers who could not afford to pay in cash for handcrafts made by urban craftspersons, Roma crafts were better options since they could be exchanged. With the growth of industrialization, conflicts arose between urban crafters and Roma makers who now had become a threat to the national economic

I *Theses on the Philosophy of History*⁸ menar Walter Benjamin att vi inte nödvändigtvis upplever historia när vi är involverade i saker som händer i nuet, men att vi blir till historiska subjekt då vi engagerar oss i bortkastat språk och kultur och gör motstånd mot utveckling och civilisation. När det gäller de nämnda deportationerna, är det särskilt intressant att se närmare på de sysslor som utfördes av dem som i officiell dokumentation presenterades som "dålig yrkesman" och "illegal försäljare". Med hänvisning till Oxfords lexikon än en gång, var "uncræft" under medeltiden en vanlig formation av "un-"(o-/icke-), men har därefter försvunnit från det engelska och germanska språket. "Uncræft" betydde "ond konst" eller "ond sysselsättning/utövande".

En "dålig yrkesman" och en "illegal försäljare" utövar utifrån det perspektivet "uncræft"; de representerar och befäster bilden av en utländsk inkräktare och en meningslös sysselsättning inom en äkta, vit och ren nation eller territorium. Men det är svårt att veta vad som kommer först; är det utövandet av "uncræft" som gör immigranten främmande och "ond" – eller är det för att en ond, en fiende, en främling är "här" som även personens skapande är ont, främmande och fientligt? Den romska hantverkaren avslöjar en del av denna berättelse, det är i och med denna figur som okvalificerat görande och illegala varelser uppenbarar sig på en och samma gång.

Arrestering och deportation av romer i Europa har genom historien baserats på rasideologier som inte alltid öppet presenterats och arkiverats. I många fall har rasrensning i Europa, i kombination med ekonomisk politik med syfte att skydda arbetsmarknaden, orsakat sådan fientlighet riktad mot romer. Med andra ord har deras utövande och deras kunskap om skapande inte gått i linje med vad de europeiska nationalstaterna har uppmuntrat, lärt ut och marknadsfört som "fint hantverk" eller "bra design". Efter den industriella revolutionen har de etablerade nationalstaterna endast sett det romska skapandet som något utan värde. Deras kunskap har

8. Benjamin, Walter, "Theses on the philosophy of history" in *Illuminations*, Fontana/Collins, London, 1973

interests and cultural heritage. Consequently, Roma craftspersons were forced to leave their occupations and settlements⁶. Roma crafts were treated as threatening, illegal and unqualified practices; they were seen as wasted practices marginal to national practices of making. It is in this sense that we can understand the making practices of Roma, or, to invoke the rhetoric of national history, their "cultural wastes" not only as the opposite of cultural heritage but as fragments that help us to achieve new perspectives on possibilities of being and acting in the world. By looking at these practices and enacting them, we may release the past from its historical past: "waste materials are to enter into significant connections and fragments are used to gain a new perspective on history".⁷

Uncræft is the practice of Roma makings, of their economy and of their hands; something that is called evil on the side of the established, home-owning nation-states; something that become ground for stigmatization, detention and deportation. Uncræft is the unqualified craft; Roma the unqualified being; the illegal, the obstacle, the things that get stuck, "a public order problem".⁸ But Roma makings are not to be simply fetishized by terming of illegal, illicit, unlawful or unqualified makings, they are also capacities of negation, of refusing a given order, an instruction or a projection. The un- is a declaration of not meeting the criteria for what comes after un-, for being human, worth of having specific rights. It is indeed a statement of not being human. However, as Sara Ahmed points out: "Not being in coming up against being can transform being".⁹ Uncræft is not only referring to crafts that are made by non-crafters

6. Tomka, Miklós. "The Gypsy craftsmen of Europe." *The Unesco Courier*. October 1984, P. 15-17

7. Walter Benjamin's Archive: Images, Texts, Signs. London: Verso, 2007. p.252–253.

8. van Baar, Huub. Homecoming at Witching Hour: The Securitization of the European Roma and the Reclaiming of Their Citizenship in Baker, Daniel and Hlavajova, Maria, *We Roma: A Critical Reader in Contemporary Art*. Utrecht: BAK, 2013. p.67

9. Ahmed, Sara. *Willful Subjects*. Duke University Press. 2014

därmed inte betraktats som kunskap i sig eftersom det inte funnits något "hem" som kunnat tämja, skydda och äga sådan kunskap.

Hantverk i form av metallarbete, träarbete och korgflätning har varit några av de huvudsakliga inkomstkällorna för romer under förflyttning från ett område till ett annat. Hantverkskapandet varierade från region till region beroende på vilket material som fanns tillgängligt, den omgivande naturen och den lokala efterfrågan. Då många människor på landsbygden hade dålig ekonomi och inte kunde betala för hantverk skapat i städerna, var romskt hantverk ett bättre alternativ eftersom det gick att byta till sig. I och med den växande industrialiseringen uppstod konflikter mellan urbana tillverkare och romska hantverkare som nu hade kommit att ses som ett hot för det nationella ekonomiska intresset och kulturarvet. På grund av detta tvingades romska hantverkare att lämna sin sysselsättning och sina bosättningar⁹. Romskt hantverk behandlades som något hotfullt, som olagligt och okvalificerat görande; det sågs som skräp i förhållande till det nationella tillverkanget. Med detta som utgångspunkt kan vi se det romska hantverket, eller, med den nationella historiens retorik – dess "kulturella avfall", inte endast som en motsats till kulturarv men även som fragment som hjälper oss att se nya perspektiv och möjligheter att vara och verka i världen. Genom att titta på dessa metoder och återskapa dem så frigör vi det förflutna från det historiska förflutna: "bortkastat material kommer att ingå i betydelsefulla förbindelser och fragment används för att få ett nytt perspektiv på historien"¹⁰.

"Uncræft" är det romska skapandet – deras händers tillverkning och deras ekonomi. Det kallas ondskefullt av de etablerade hemägande nationalstaterna. Det ses som någonting som blir till grund för stigmatisering, arrestering och deportering. "Uncræft" är det okvalificerade hantverket, romen blir den obehöriga människan; det

9. Tomka, Miklós. "The Gypsy craftsmen of Europe." *The Unesco Courier*. October 1984, P. 15-17

10. Walter Benjamin's Archive: Images, Texts, Signs. London: Verso, 2007. p.252–253; "waste materials are to enter into significant connections and fragments are used to gain a new perspective on history"

(Roma are not recognized as professional crafters) but it also focuses on the un-, making the un- an object of thought. Uncræft is also a crafting of un-, enacting capacities of incompetence. The un- in craft, the uncræft, performs and releases the potency proper to impotence, the capacity proper to incapacity, and the qualification proper to un-qualification. "The practice of uncrafting does not just imply the negation of technique, but the unleashing of a generic potency proper to incapacity, of which technical/practical capacity would be merely a restrictive instance."¹⁰

Uncræfts or Roma practices of making or, in the rhetoric of this text, the unqualified practices of illegal beings, call for re-enactments and re-performing of such "cultural wastes" through contextualizing and reading of them together with any political practice that aims for production of new spaces of being in today's world.

10. Brassier, R. et al. Idioms and Idiots. Retrived from http://www.mattin.org/recordings/IDIOMS_AND_IDIOTS.html, 2012. 15 December 2013.

illegala, hindret, den som fastnar, "ett problem för den offentliga ordningen"¹¹. Men romskt hantverk bör inte endast vältras i termer av illegalt, olagligt, olovligt eller okvalificerat, det bär också på en aspekt av negation – av att vägra en given order, en instruktion eller projektion. Att bli tillskriven "un-(o-/icke-) innebär att inte uppfylla det som krävs för det som kommer efter "un-(o-/icke-); det som krävs för att vara en människa värd vissa rättigheter. Det är verkligen ett yttrande om att inte vara mänsklig. Men, som Sara Ahmed påpekar "Icke-varande som reser sig mot varande kan transformera varandet"¹². Uncræft refererar inte enbart till hantverk som är skapat av icke-hantverkare (romer erkänns inte som professionella hantverkare), utan lägger även fokus på "un-(o-/icke-) och gör därmed "un-(o-/icke-) till föremål för tänkande. Uncræft är även ett skapande av "un-(o-/icke-)", det generar förmågor som finns inbyggda i inkompetens. "Un" i uncræft framför och frigör potensen som finns i impotensen, kapaciteten i icke-kapaciteten, och kvalifikationen i icke-kvalifikationen. "Utövandet av uncræft innebär inte endast ett förnekande av en teknik, men även frigörandet av en allmän potential bundet i oförmåga, där teknisk/praktisk förmåga endast skulle vara restriktiv."¹³ "Uncræfts", romskt hantverk eller som det uttrycks i den här texten; det okvalificerade utövandet av illegala människor, uppmanar till ett återskapande och återframförande av detta "kulturella avfall". Det kan uppnås genom att contextualisera och tolka detta utövande tillsammans med all annan politisk praktik vars målsättning är att skapa nya rum för att vara i vår tid.

11. van Baar, Huub. Homecoming at Witching Hour: The Securitization of the European Roma and the Reclaiming of Their Citizenship in Baker, Daniel and Hlavajova, Maria, *We Roma: A Critical Reader in Contemporary Art*. Utrecht: BAK, 2013. p.67

12. Ahmed, Sara. *Willful Subjects*. Duke University Press. 2014; "Not being in coming up against being can transform being".

13. Brassier, R. et al. *Idioms and Idiots*. Retrived from http://www.mattin.org/recordings/IDIOMS_AND_IDIOTS.html, 2012. 15 December 2013; "The practice of uncrafting does not just imply the negation of technique, but the unleashing of a generic potency proper to incapacity, of which technical/practical capacity would be merely a restrictive instance."